
چھاپ غلام محمد نور محمد

قُل لا اسئلکم علیہ اجراً الا المودۃ فی القربیٰ

الحمد للہ والمنۃ اندرین زمان فرخندہ نشان کتاب ہذا موسوم بہ

مجموعہ

مرثیۂ شہادتِ حسنین

معہ

ذکرِ شہادتِ امامین

حسب فرمایش غلام محمد نور محمد تاجر کتب مہاراج گنج بازار سرینگر کشمیر

صرف ٹائیٹل کریمی سٹیم پریس لاہور میں باہتمام میر قدرت اللہ پرنٹر چھپوایا

[illegible]

احتیاط۔ کتاب خریدنے کے وقت نقلی اور جعلی کتابوں سے بچنے کیلئے سرورق پر چھاپ غلام محمد نور محمد دیکھ لیا کریں

اِنَّ الحَسَنَ وَالحُسَینَ هُمَا رَیحَانَیَّ مِنَ الدُّنیا

صبرِ شہید بر ظلمِ یزید

حضرتِ شبّیر و دیگر حضرت... | ... بجانِ محبوبِ ما

تمامی کتب کشمیری چھاپ شدہ ... | ... یوسف زلیخا ضرور بدن زین العرب وغیرہ

حسب فرمائش غلام محمد و نور محمد کتب فروش مہاراج گنج سرینگر

بدوکان غلام محمد و نور محمد تاجران کتب مہاراج

گنج بازار سرینگر

در مطبع اسلامیہ سٹیم پریس لاہور باہتمام حافظ منظر الدین منیجر طبع شد

خدایا بحق بنی فاطمہ ⁕ کہ بر قول ایمان کنم خاتمہ
اگر دعوتم رد کنی ور قبول ⁕ من و دست و دامان آل رسول

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی قُلۡ لَّاۤ اَسۡئَلُکُمۡ عَلَیۡہِ اَجۡرًا اِلَّا الۡمَوَدَّۃَ فِی الۡقُرۡبٰی ۔ قَالَ رَسُوۡلُ اللّٰہِ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ اِنَّ الۡحَسَنَ وَالۡحُسَیۡنَ هُمَا رَیۡحَانَیَّ مِنَ الدُّنۡیَا وَقَالَ عَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ اَلَا اِنَّ مَثَلُ اَھۡلِ بَیۡتِیۡ کَمَثَلِ سَفِیۡنَۃِ نُوۡحٍ مَنۡ رَکِبَھَا نَجٰی وَمَنۡ تَخَلَّفَ عَنۡھَا ھَلَکَ وَقَالَ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ حُسَیۡنٌ مِّنِّیۡ وَاَنَا مِنَ الۡحُسَیۡنِ وَقَالَ عَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ اِنَّ عَلِیًّا مِّنِّیۡ وَاَنَا مِنۡہُ وَھُوَ وَلِیُّ کُلِّ مُؤۡمِنٍ وَقَالَ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ فَاطِمَۃُ بُضۡعَۃٌ مِّنِّیۡ فَمَنۡ اَغۡضَبَھَا اَغۡضَبَنِیۡ وَفِیۡ رِوَایَۃٍ یُرِیۡبُنِیۡ مَا اَرَابَھَا وَیُؤۡذِیۡنِیۡ مَا اٰذَاھَا

قوّیت پنجہ دینِ متین ازین دو سہ تن
محمد و علی و فاطمہ حسین و حسن

نبی را جگر گوشہ و نورِ عین
امامِ حسن با امامِ حسین

آؤ یہاں ادب سے ہے تعظیم کی یہ جا
تشریف اسمیں لائے ہیں حسنین باصفا

ہر ایک دست بستہ ملک ہے یہاں کھڑا
جلوہ فگن ہیں شاہِ رُسل اور اولیا

بیا در محفل حسنین کر یابی افتخار اینجا
سر اینجا سجدہ اینجا عزّت اینجا اعتبار اینجا

نوحہ جبرئیل ⁕ از شہید دہلوی

گفت جبرئیل کہ ای شاہِ اُمم
اندرین دارِ فنا اہلِ ستم

گر ترا آب ندادند چہ غم
بارہا گفتم و دیگر گویم

اَنَّ فِی الۡجَنَّۃِ نَھۡرًا اِبۡلَبَنٍ
لِعَلِیٍّ وَّلِزَھۡرَا وَحُسَیۡنٍ وَّحَسَنٍ

میوے فردوس کے لاتے تھے ہم　　پیار سے تجکو کھلاتے تھے ہم
تجھے جھولے میں جھولاتے تھے ہم　　پڑھ کے یہ شعر سلاتے تھے ہم

اِنَّ فِی الْجَنَّۃِ نَھْرًا بِلَبَنْ
لِعَلِیٍّ وَّ لِزَھْرَا وَحُسَیْنٍ وَّحَسَنْ

ہے یہ فرمانِ خدائے غفار　　کہ ملک آج سے ہفتاد ہزار
روز و شب کرتے رہیں طوفِ مزار　　بعدِ ماتم کے کریں یہ اظہار

اِنَّ فِی الْجَنَّۃِ نَھْرًا بِلَبَنْ
لِعَلِیٍّ وَّ لِزَھْرَا وَحُسَیْنٍ وَّحَسَنْ

فاطمہ کو ہے جو داغِ جگری　　ہے بہت موجبِ آشفتہ سری
جب وہ اُٹھتی ہے پئے نوحہ گری　　تب سناتی ہیں یہی حور و پری

اِنَّ فِی الْجَنَّۃِ نَھْرًا بِلَبَنْ
لِعَلِیٍّ وَّ لِزَھْرَا وَحُسَیْنٍ وَّحَسَنْ

مُسَدّس از شہید

پدر از بارِ غمش مے لرزید

اکبر ای نام و نشانِ بابا
بے تو خون شد جگرم واویلا
دل بدرد آمد و بریان چکنم
پدر و مادر از اندوہِ پسر

برخود از تابِ الم می پیچید
ای پسر زندہ بگورم کردی
راحتِ روح و روانِ بابا
بی تو سنگ است بسرم واویلا
بخیۂ چاکِ گریبان چکنم
ہر دو کردند بپا صد محشر
ای پسر زندہ بگورم کردی

اشک از دیدۂ تر می بارید
رفتی از دیدہ و گورم کردی
بردۂ تاب و توانِ بابا
بی رخ تو سحرم واویلا
نہ شکیبد دلِ سوزان چکنم
یکطرف نعرہ زن آمد مادر
رفتی از دیدہ و گورم کردی

بر سرِ نعش پسر مینالید

ای قرارِ دل و جانِ بابا　مذکور
تیرہ شد در نظرم واویلا　مذکور
از غمت گر ندہم جان چکنم　مذکور
یکطرف گرم فغان گشت پدر

ترکیب بند در مرثیهٔ شهادتِ سیّد الشّہدا حضرت امام حُسین شہیدِ کربلا رضی اللہ عنہ

تصنیف ملّا محتشم کاشی

باز اینچه شورش ست که در خلق عالم است — باز اینچه نوحه و چه عزا و چه ماتم ست
باز اینچه رستخیز عظیم ست کز زمین — بی نفخ صُور خاسته تا عرشِ اعظم است
این صبح تیره (روی) دمید از کجا کزو — کارِ جهان و خلقِ جهان جمله درهم است
گویا طلوع میکند از مغرب آفتاب — کآشوب در تمامی ذرّاتِ عالم ست
گر خوانمش قیامتِ کُبری بعید نیست — این رستخیز عام که نامش مُحرّم ست
در بارگاهِ قدس که جای ملال نیست — سرهای قدسیان همه بر زانوی غم ست
جنّ و ملک بر آدمیان نوحه میکنند — گویا عزای اشرف اولاد آدم ست

خورشید آسمان و زمین نورِ مشرقین
پرورده کنارِ رسولِ خدا حُسین

کِشتی شکست خوردهٔ طوفانِ کربلا — در خاک و خون فتاده بمیدانِ کربلا
گر چشمِ روزگار بر و فاش میگریست — خون میگذشت از سرِ ایوان کربلا
نگرفت دستِ دهر گلابی بغیر اشک — زان گل که شد شکفته بہ بُستانِ کربلا
بودند دام و دَد همه سیراب می مکید — خاتم ز قحط آب سلیمانِ کربلا
در آب هم مُضایقه کردند کوفیان — خوش داشتند حرمتِ مهمانِ کربلا
زان تشنگان هنوز بعیّوق میرسد — فریادِ العطش ز بیابانِ کربلا
آه از دمی که لشکرِ اعدا نکرده شرم — کردند رُو بخیمهٔ سُلطانِ کربلا

آندم فلک بر آتشِ غیرت سپند شد
کز دستِ خوف در حرم افغان بلند شد

کاش آنزمان سُرادقِ گردون نگون شدی — وین خرگهِ بلند ستون بی ستون شدی

کاش آن زمان که این حرکت کرد آسمان
سیماب وار روی زمین بی سکون شدی

کاش آن زمان که کشتی آلِ نبی شکست
عالم تمام غرقهٔ دریای خون شدی

کاش آن زمان ز آهِ جگر سوزِ اهلبیت
یک شعله برق خرمنِ گردونِ دون شدی

این انتقام اگر نفتادی بروزِ حشر
با این عمل معاملهٔ دهر چون شدی

آلِ نبی چو دست تظلم بر آورند
ارکانِ عرش را بتلاطم در آورند

برخوانِ غم چو عالمیان را صلا زدند
اول صلا به سلسلهٔ انبیا زدند

نوبت باولیا چو رسید آسمان طپید
زان ضربتی که بر سرِ شیرِ خدا زدند

پس آتشی ز اخگرِ الماس ریزه‌ها
افروختند و بر حسنِ مجتبی زدند

وانگه سرادقی که ملک محرمش نبود
کندند از مدینه و در کربلا زدند

از تیشهٔ ستیزه دران دشت کوفیان
بس نخلها ز گلشنِ آلِ عبا زدند

اهلِ حرم دریده گریبان کشاده مو
فریاد بر درِ حرمِ کبریا زدند

پس ضربتی کزان جگرِ مصطفی درید
بر حلقِ تشنهٔ خلفِ مرتضی زدند

روح الامین نهاده بزانو سرِ حجاب
تاریک شد ز دیدنِ او چشمِ آفتاب

چون خونِ حلقِ تشنهٔ او بر زمین رسید
جوش از زمین بذروهٔ عرشِ برین رسید

نزدیک شد که خانهٔ ایمان شود خراب
از بس شکستها که بارکانِ دین رسید

نخلِ بلندِ او چو خسان بر زمین زدند
طوفان بآسمان ز غبارِ زمین رسید

باد آن غبار چون بمزارِ نبی رساند
گرد از مدینه بر فلکِ هفتمین رسید

یکبار جامه در خمِ گردون به نیل زد
چون این خبر بعیسیِ گردون نشین رسید

پر شد فلک ز غلغله چون نوبتِ خروس
از انبیا بحضرتِ روح الامین رسید

گرد این خیال ح هم غلط کارکان غبار
تا دامنِ جلال جهان آفرین رسید

هست از ملال گرچه برین ذاتِ ذوالجلال
او در دل است و هیچ دلے نیست بے ملال

ترسم جزای قاتلِ او چون رقم زنند
یکبار بر جریدهٔ رحمت قلم زنند

ترسم کزین گناه شفیعان روزِ حشر
دارند شرم کز گنه خلق دم زنند

دستِ عتابِ حق بدر آید ز آستین
چون اہلبیت دست بر اہلِ ستم زنند

جمعیکه زد بهم صفِ شان شور کربلا
در حشر صف زنان صفِ محشر بہم زنند

فریاد ازان زمان که جوانانِ اہلبیت
گلگون کفن بعرصهٔ محشر قدم زنند

از صاحب حرم چه توقع کنند باز
آن ناکسان که دست بصیدِ حرم زنند

پس بر سنان کنند سرے را که جبرئیل
شوید غبارِ گیسویش از آبِ سلسبیل

روزیکه شد به نیزه سرِ آن بزرگوار
خورشید سر برهنه برآمد ز کوهسار

موجی بجنبش آمد و برخاست کوه کوه
ابرے بگریه آمد و بگریست زار زار

گفتی تمام زلزله شد خاکِ مطمئن
گفتی فتاد از حرکت چرخِ بے مدار

عرش آنچنان بلرزه در آید که چرخ نیز
افتاد در گمان که قیامت شد آشکار

آن خیمهٔ که گیسوی حورش طناب بود
شد واژگون ز بادِ مخالف حباب وار

جمعیکه پاسِ محملِ شان داشت جبرئیل
گشتند بے عماری و محمل شتر سوار

با آنکه سر زد این عمل اُمتِ نبی
رُوح الامین ز روی نبی گشت شرمسار

وانگه ز کوفه خیلِ حرم رُو بشام کرد
نوعیکه عقل گفت قیامت قیام کرد

بر حربگاه چون رهِ آن کاروان فتاد
شورِ نشور واهمه را در گمان فتاد

هر بانگ نوحه غلغله در شش جهت فکند ‌ ‌ هر گریه بر ملایک هفت آسمان فتاد
هر جا که بود آهوئی از دست پا کشید ‌ ‌ هر جا که بود طایرے از آشیان فتاد
شد وحشتی که شور قیامت بگرد رفت ‌ ‌ چون چشم اهلبیت بر آن کشتگان فتاد
هرچند برین شهد از زخم کار کرد ‌ ‌ بر زخمهای کاری تیغ و سنان فتاد
بے اختیار نعرهٔ هذا حسین زد ‌ ‌ در زد چنانکه آتش از و در جهان فتاد

پس با زبان پر گله آن بضعة الرسول
رو در مدینه کرد که یا ایها الرسول

این کشته فتاده بهامون حسین تست ‌ ‌ این صید دست و پا زده در خون حسین تست
این نخل دین کز آتش جانسوز تشنگی ‌ ‌ دود از زمین رسانده بگردون حسین تست
این غرقهٔ محیط شهادت که روی دشت ‌ ‌ از موج خون او شده گلگون حسین تست
این شاه کم سپاه که با خیل اشک و آه ‌ ‌ خرگاه ازین جهان زده بیرون حسین تست

پس روی در بقیعه بزهرا خطاب کرد
آهوی دشت و ماهی دریا کباب کرد

کای مونس شکسته دلان حال ما ببین ‌ ‌ ما را غریب و بیکس و بے آشنا ببین
اولاد خویش را که شفیعان محشرند ‌ ‌ در ورطهٔ عقوبت جور و جفا ببین
نے نے درآ چو ابر خروشان بکربلا ‌ ‌ طغیان سیل فتنه و موج بلا ببین
تنهای کشتگان همه در خاک و خون نگر ‌ ‌ سرهای سروران همه در زیر پا ببین
آن تن که بود پرورشش در کنار تو ‌ ‌ غلطان بخاک معرکهٔ کربلا ببین
آن سر که بود بر سر دوش نبی مدام ‌ ‌ یک نیزه اش ز دوش مخالف جدا ببین

تا چرخ سفله بود خطائے چنین نکرد
بر هیچ آفریده جفائے چنین نکرد

ای چرخ غافلی که چه بیداد کرده‌ — وز کین چها درین ستم آباد کرده‌
در طعنت این بس است که با عترت رسول — بیداد کرده خصم و تو امداد کرده‌
ای زادهٔ زیاد نکرد است هیچگاه — نمرود این عمل که تو شداد کرده‌
کام یزید داده از کشتن حسین — بنگر کرا بقتل که دلشاد کرده‌
بهر خسی که خار درخت شقاوت است — در باغ دین چه با گل و شمشاد کرده‌
با دشمنان دین نتوان کرد آنچه تو — با مصطفی و حیدر و اولاد کرده‌
حلقی که سوده لعل لب او نبی مدام — آزرده اش از خنجر بیداد کرده‌

یا بضعة الرسول ز ابن زیاد داد
کو خاک اهلبیت رسالت بباد داد

خاموش محتشم که دل سنگ آب شد — بنیاد صبر و طاقت عالم خراب شد
خاموش محتشم که ازین ظلم خون چکان — روی زمین ز اشک جگرگون خضاب شد
خاموش محتشم که ازین حرف سوزناک — مرغ هوا و ماهی دریا کباب شد
خاموش محتشم که فلک بسکه خون گریست — دریا هزار مرتبه گلگون حباب شد
خاموش محتشم که ز سوز تو آفتاب — از آه سرد ماتمیان ماهتاب شد
خاموش محتشم که ذکر غم حسین — جبریل را ز روی پیمبر حجاب شد

ترسم ترا دمیکه بمحشر در آورند
از آتش تو دود بمحشر در آورند

ترکیب بند دیگر در مرثیهٔ شهادت سیدالشهدا حضرت امام حسین شهید کربلا رضی الله عنه

از خواجه محمد اسعد نقشبندی رئیس و جاگیردار

دل ندانم که چرا سینه دریدن خواهد — اشک خون گشته دل از دیده چکیدن خواهد

سُور خواهد که دگر در عدم آباد رود   دستِ ماتم همه را جامه دریدن خواهد
صبر تاراج شده رفته بیکسو آرام   بیقراری ز همه سوی دویدن خواهد
جان نخواهد که دگر جای کند اندر تن   دیده هم سوی جهان باز ندیدن خواهد
عقل در دستِ جنون واله و شیدا گشته   راستی همچو کمان گشته خمیدن خواهد
سرنگون گشتنِ افلاک و فتادن سرِ خاک   هم زمین پای خود از جای کشیدن خواهد
گل درد جامه و بلبل بکشد ناله هزار   سبزه ترگشته ز خون باز دمیدن خواهد
نالهٔ پُر زِ شرر پاره کند خارا را   سنگ ازین آتشِ بیداد طپیدن خواهد
می ندانی که چرا شورِ قیامت برپاست   گوش این نالهٔ پُر درد شنیدن خواهد

هست این روزِ شهادت زِ امامِ ثقلین
کشتهٔ تیغ جفا سیّد و سالار حُسین

اینهمه جور و ستم اینهمه بیداد و جفا   اینهمه کین و دغا در بدلِ صلح و صفا
ای یزید اینهمه بیداد نسازد کافر   که تو نمرود نمودی بهمه آلِ عبا
گر زِ نازاده نباشد نکند این افعال   تو نهٔ از پدر و مادرِ تو کرده خطا
ورنه ممکن نبود میکند امت این کار   بیقین هم نکند کافر و گبر و ترسا
آخر انصاف بده با که مقابل گشتی   با سگِ کوی درش نیست شهان را یارا
هر خطائیکه رود تا بقیامت ز بشر   هست از جمله فزون این ستمِ محشر را
می ندانم که چسان روی نمائی به نبی   در قیامت همه از کردهٔ تو در غوغا
روز محشر پدر و مادرِ تو میگوید   هست این زشت پسر لایق نفرینِ خدا

در قیامت چو حسین پیشِ خدا خواهد داد
میشود نارِ سقر جای تو و ابنِ زیاد

زهر دادن بحسن پاره نمودن جگرش   بهرِ این کار خطا دادنِ این سیم و زرش

به نبیِّ عربی گوهرِ دندان که شکست
ریزه کردن جگرِ حمزه و خوردن زستم
فتنه انداختن و دعوی ناحق کردن
بر سرِ پاکِ حسین چوب زدن بردندان
اهلبیتِ نبوی پای برهنه کردن
هر کجا یافتن اولادِ علی کشتنِ او
کوفیان را بخطا جرأتِ بیجا دادن

از پیِ قتلِ علی کیست نهان راهبرش
بستنِ آن پارهٔ دلبند میانِ کمرش
رخنه اندازی اسلام و همین شور و شرش
زجفا و زستم جامه کشیدن زبرش
گشته بیخوف زیزدان و نه بیم از خطرش
دادنِ ایذا همه را در سفر و در حضرش
از پیِ قتلِ حسین ساختن هیجا دگرش

اینچنین جور و ستم هیچ قبیله نکند
دودمانِ نبوی را نه چنین دست زند

اینچنین جور و ستم هیچ ستمگار نکرد
هست شرمنده ازین فعلِ تو شیطانِ رجیم
از تو بوجهل هراسد که ازانی بدتر
بلکه نمرود و بدبنیان نکند کار خراب
از تو شد تفرقهٔ دینِ نبیِّ عربی
تو خود از شمرِ ملوکی که نبی داده خبر [1]
تو سرِ سرورِ دین را بنهادی بر تیر
ختم بر نامِ تو گردید همه جور و جفا

خویشتن را بجهان چو تو کسی خوار نکرد
گرچه او دشمنِ دین است چنین کار نکرد
زانکه او خانهٔ دین را چو تو مسمار نکرد
نیز شدّاد چنین خواهشِ آزار نکرد
ظلم دلسوز چنین ظالمِ خونخوار نکرد
همچو تو جور کسی ظالم و جبار نکرد
هر طرف از ستمت سیر ببازار نکرد
چو تو کس جور و ستم باشهٔ ابرار نکرد

با خدا کرده حسین چون گله از تشنه لبی
تو ز جدش بچسان باز شفاعت طلبی

چو تو بدبخت پسر مادرِ ایام ندید
تا بهر جا نسبت میرسد و نسبتِ تو

عوضِ گُل پدرت خار یقین خواهد چید
شرمساری ز تو دارد چه قریب و چه بعید

[1] نامهٔ یزیدِ پلید بنامِ ولیدِ شدید - باین عبارت که - اما بعد اذا قرأت کتابی هذا فخذ لی البیعة علی من اقبلک من الناس و علی هؤلاء الاربعة خاصة و هم عبدالله بن عمر و عبدالرحمن بن ابی بکر و عبدالله بن الزبیر و الحسین بن علی - فان امتنع احد منهم فلا یکون جوابه الا رأسه ۱۲ تاریخ ترجمه طبری و معراج المسلمین و تاریخ منهاج الدین ۱۲

تیر باران تو بر آن تشنه لبان مظلوم
در کنار پدر خود چو پسر جویان آب
خیمهٔ آن حرم محترمان مظلوم
پاره گردید ز حکم تو سبویش شکست
از حرم آه در آنوقت چو غوغا برخاست
آسمان خواست که تا سنگ ببارد بزمین
اهلبیت نبوی این ستم و جور و جفا
چون کشیده ز ستم تیغ برون ابن زیاد

کردی از سنگدلی در جگرت چون نخلید
در گلویش عوض آب ببین تیر رسید
که بدانسوی نه چشمان ملایک میدید
از پی پرده دری جمله طنابش ببرید
جوی خون در عوض اشک ز هر دیده چکید
سینهٔ خویش زمین زین ستم و جور درید
جمله دیدند همیخواست بدینگونه یزید
شور از جمله طرف خاست حسین گشته شهید

زین عبا دو همه آل عبا گریه کنان
مو کنان حضرت کلثوم بهر سوی دوید

دادریغا ستما احمد مختار کجا
کاش اینوقت اگر حضرت زهرا میدید
کاش اینوقت حسن حال برادر میدید
گر خدیجه بُدے آنوقت درید جامه
این زمان بود که نصرت بحسین میدادند
بودی اینوقت اگر سرور دین شاه عرب
دیدی از قوم ستمگار حسین گشته شهید
ختم گر می نشدی آمد و رفت جبریل
سر پاکش ز زمین بر پر خود میبردی

صف شکن شیر خدا حیدر کرار کجا
گشته میافت پسر مادر غمخوار کجا
حضرت حمزه کجا جعفر طیار کجا
گله کردے به نبی سرور و سالار کجا
وادریغا آسفا مجمع انصار کجا
گریه کردی بحسین کان در شهوار کجا
که کند عرض بدو طاقت گفتار کجا
نوحه میکرد که آن سید احرار کجا
بسوی عرش برین محرم اسرار کجا

اسعد از خون جگر خواست که سازد مرقوم
ماتم سید و سالار حسین مظلوم

تازه هر سال شود زخمِ کهن زین ماتم
لب شود خشک جگر پاره و چشمم پُر نم

این نه دردیست که درمان ز طبیبش جویم
هست این زخمِ دل و بِه نشود از مرهم

یادِ آن تشنه لبان کرده دلم میسوزد
حالتی میگذرد جام چو پُر آب کنم

چونکه در خانه روم دیده عیال و اطفال
یادِ اولادِ نبی کرده بتن جامه درم

عید چون میگذرد ماهِ محرّم آید
صبر تاراج شود تازه کند کهنه اَلَم

نمک افشان شودم ناله برین زخمِ جگر
آه از یادِ جراحات حسین دیده ستم

سینه از درد یقین است که خواهد ترقید
ز غم و ماتمِ اولادِ شهنشاهِ حرم

هر زمان این دلِ پُر درد بر آرد ناله
ترسم این نوحه کند حشر بپا در عالم

اَسعدا با دلِ صد پاره بمحشر بخرام
هست امّید کند رحم بحالِ تو امام

مرثیهٔ دیگر

ای دریغا دیدهٔ انصاف اگر بینا بُدی
سبطِ پیغمبر چرا در کربلا تنها بُدی

بر غریبیِّ حُسین بر دردِ او گریان شدی
حضرتِ ختمِ النبیّین گر در آن صحرا بُدی

کی توانستی کشیدن تیغ بر رُویش کسی
گر علیِ مرتضی با ذوالفقار آنجا بُدی

فاطمه از حسرتِ اندوهِ آن تشنه لبان
جامه بر تن چاک کردی گر در آن غوغا بُدی

گر حسن بودی در آن میدانِ پُر کرب و بلا
از غم و سوزِ برادر واله و شیدا بُدی

مرثیهٔ دیگر

اندرین غم نه همین ارض و سما بگریستند
کاهلِ عالم از ثریّا تا ثرے بگریستند

آفتاب و ماه و عرش و کرسی و لوح و قلم
در غمِ شاهِ شهیدِ کربلا بگریستند

از هوای آن لبِ محروم از آبِ فرات
ماهی اندر آب و مرغ اندر هوا بگریستند

انبیا گشته بهر مصطفےٰ زاری کنان — اولیا بر اتفاق مرتضیٰ بگریستید
در قصور جنۃ الفردوس حوران سربسر — از برائے خاطر خیر النسا بگریستید

ترجمهٔ ابیاتے که حضرت امام حسین رضی الله عنه بروقت شهادت خود فرموده اند

خواند در میدان تنهائی حسین ابن علی — چند بیتے را بایں معنی که مضمونش رواست
جد من خیر الوریٰ فاضلترین انبیاست — آفتاب اوج عزت شمع جمع اصفیاست
منقبت های پدر گر برشمارم دور نیست — دُرّ درج لافتیٰ و بدر اوج هل اتیٰ ست
مادرم خیر النسا فرزند خاص مصطفےٰ — بر کمال او کلام بضعة منی گواست
ور برادر گر بپرسی هست شاه دین حسن — آنکه سبط مصطفےٰ و نور چشم مرتضیٰ ست
هست عمم جعفر طیار کاندر باغ خلد — دایما پرواز او با آشیان کبریاست
حمزه سرخیل شهیدان باشدم عم پدر — اینچنین حسب و نسب در جملهٔ عالم کراست
ای ستمگاران سنگین دل که اخلاق شما — بیوفائی و نفاق و حیله و جور و جفاست
جمله فرزندان و خویشان و عزیزان مرا — قتل کردید اینچه آئین ست و این طغیان چراست
این زمان بهر هلاک من کمر بسته اید — کشتن من در کدامی ملت و مذهب رواست
تشنه لب رفتند یاران از پی آن مرحوم — در قیامت حضرت حق حاکم ما و شماست

منقبت کشمیری - از قادری

شهٕ مرسلینس چه زی نورِ عین — امام حسن با امام حسین
بتشبیه تس سینت چھی عین عین — امام حسن با امام حسین
زهٕ تازه گل باغ شیرِ خدا — زهٕ پاکیزه گوهر خیر النسا
شهٕ مشرقین و مهٕ مغربین — امام حسن با امام حسین
یمی قبلهٔ اهل صدق و صفا — یمی کعبهٔ اهل عشق و وفا

اِمامَین چھِ عزّتک قبلتَین
شہادت یہند چھوی رضائی خدا
شہیدِ سعیدَین تہٕ زیبِ وزین
یُہند جامۂ سبز تہٕ سرخ فام
محبت تہند فرض چھوی فرض و دین
بہشتک شکوفہ یُہند خوی خوش
بہشتی جوانن یمی سیّدَین
کرمین بو چھوس قادری جانفدا
یُہند یاد چھوم روز و شب فرضِ عین

امامِ حسن با امامِ حسین
کروک جان فدا از برائی خدا
امام حسن با امام حسین
ولے پردۂ عفو بر خاص و عام
امامِ حسن با امام حسین
کرت تازہ جنّت یہند بوی خوش
امام حسن با امام حسین
برس تل گدا آمتُن در صدا
امام حسن با امام حسین

شمۂ از احوالِ واقعۂ شہادتِ حسَنَین شہیدین رضی اللہ عنہما بزبانِ کشمیری

مِن تصنیفِ اسد اللہ کشمیری کلاشپوری

پس از حمدِ باری و نعتِ رسول
خوشا آنکہ از نامِ شبیرِ بِن شان
بود مدحتِ اہلبیتِ کرام
بذکرِ بنی فاطمہ ہر زمان
بہر مکتب و خلوت و انجمن
حسَن کیاہ چھو خلقِ حُسین و حسَن
چھہ محبوبِ حق یم زہ بیشک وشین
چھہ یم لالہ از لالہ زارِ نبی
چھہ پروردۂ خوش کنارِ نبی

چھو بہتر وَنُن حالِ آلِ بتُول
بود تر زبان ہر زمان ہر زمان
بدنیا و دین موجبِ احترام
کران چھوم کشش جان و دل ہر زمان
ز اُستاد دارم سبق این سخن
یمن دون حسینن فدا جان و تن
توی چھوی محبّت یہند فرضِ عین
چھہ کیاہ مُشکدار از بہارِ نبی
چھہ دلبر صفت دلقرارِ نبی

زنخلِ علی کیاه مددِ میوه یم   زه گل یا زه سنبل زه نوباوه یم
چه سروِ سهی زن گل جعفری   تازه تر و تازه از گلشنِ جعفری
چه برجسته گلدستهٔ فاطمه   چه کیاه ٻبرہ گوندِ دستهٔ فاطمه
زه محبوب خوش کردهٔ فاطمه   چه یم نازپروردهٔ فاطمه
زبرج نبی روشن یم آفتاب   زدُرج خدیجه زه دُرِّ خوشاب
بشکل و شمایل چه یم نازنین   سراپا شبیهِ شهِ مُرسلین
یمی شانه بڈ شہسوارِ نبی   بکف گیسوئے مشکبارِ نبی
سو رُوح الامین بادل و جان مین   چهو کیاه واره گهواره جُنبان مین
غلامانه لبته کمر قُدسیان   مین دون شهن مروحه جهی کران
شهادت یهند باعثِ مرحمت   شهادت یُهند موجب مغفرت
شهادت رضای حسین و حسن   گرون شو به قربان دل و جان مین
شفاعت کریا تش یُهند جدِ پاک   جدا ایم کرت تراو یم گل بخاک
بزهرِ هلاهل امامِ حسن   جگر خون سین زرد رُو سبز تن
بسخت حالتی زور زهرن آنگ   گزهت حال حاذقِ حکیمس و نگ
موثر تو مه کن نرگسِ نیمخواب   بدن رنگ سنبل جهُم از پیچ و تاب
رڻت نبض و جهتو بروی حسن   چهو پژمرده گل زن یه روی حسن
دو کهه مه چهوم چهوم نه دردل قرار   دما حال پر ژهتوم هیت درکنار
بلیم داد یکبار از سینه مه   دو باره تهوت سینه باسینه مه
سٹهاه چهوم الم برجگر یار سهل   بناله رٹک ناله قبرِ رسول
سو قبرِ مبارک رڻتِ درکنار   و نان حال چشمه گیک اشکبار
تنی آی درگه یه ست آسمان   وهڈک بلیه سو شهزاده مخته هران

گمت زہری پارہ پارہ جگر
سپن سبز رنگ تس جگر پارہ سی
سپن بستری سر ببالین تھوک
یہ کیاہ زہر طاقت سپن طاق ون
سٹھا مشتعل آتش سینہ چھوم
زحجرہ مے کڈ تم بصحن سرا
بآثار صنعت نظر تراوہ ہا
درین حال آخر سپن تم شہید
مدینہ چھ شب تار و تیرہ سپن
مقدمہ دلوک زہر گُم بپا
اَت یم پیروی کر سو نہ کیاہ چھ اب
بقانون قہر و غضب فیصلہ
تمس حال کیاہ آسہ آن در نظر
ونو ون نمونہ زحال حسین
سہ شہزادہ بلہ تشنہ در کربلا
بلہ رزہ ہتی ساعتہ عرش آو
یہ نہ تم گلن کر قبا لالہ گون
فلک ہم ملک ہم زمین و زمان
تتھے مضطرب درای حضرت روان
بدن از عرق زن در آلودہ آسو
چھو عاشق بجانانہ با نالہ ہا

انہ ہمرہ تے خونین اثر
سراپای تس رشکِ گلنار سی
گران آہ آہ خادمس کُن ونوک
گژھن ون مے چھوم چھوم لسن شاق ون
بزہرِ ہلاہل برت سینہ چھوم
ہہم نا یہ آتش بکسبِ ہوا
یہ زخم جگر دلبرس ہاوہ ہا
بزہرِ شقئ لعینِ یزید
چھ روزِ وفات نبی زن سپن
چھو تس جرج تیغ جہنم سزا
ہیس احکم الحاکمین بلہ حساب
تمن بوزہ ناون بصد ولولہ
بیس مدعی آسہ خیر البشر
ونت کنہ ہکان چھ سنہ حال حسین
شہید گو سپون شور محشر بپا
دِوان نالہ در زلزلہ فرش آو
سنہ دامنِ آسمان پُر زخون
زحال شہید رضا خونفشان
چھ بلبل تمس گلرخس بے ہوان
تمن ریش و سر خاک آلودہ آسو
ہران اشک بلہ وات در کربلا

ولادت حضرت امام حسن رضی الله عنه در نصف رمضان سنه ۳ از هجرت ... وفات ... بزهر ... در مزار بقیع ...
ولادت حضرت امام حسین رضی الله عنه در ۵ شعبان سنه ۴ از هجرت ... شهید شد
در میدان کربلا و سر مبارک ایشان در مزار بقیع مدفون است عمر شریف ایشان پنجاه و شش بوده است ۱۲

وچھوک سرِ و قدِّ حسین بر زمین
چھو سنبل سو گیسو پریشان گمُت
وچھوک بکقلم چشم نرگس بخواب
سو گل یُس زِ گلزارِ جنّت بدل
سو رخسار یُس بوسہ گاہِ بتُول
بخواب گُرٕو دان اُمّ سلمیٰ سوال
برت ریش و سر گردِ تو ہہ شُو بہِ کر
لگِس سرگذشتِ حُسینؓ باونے
شہید گوم وُنِ شاہزادہ حسینؓ
سو خونِ حسین قطرہ قطرہ تلوم
یہ بوزِت پکان پرت اکس جوی خون
ہرِت کونہ سنہ بیو سو دستِ لعین
وَنِے کیاہ سو حالِ قیامت اثر
اَنِن یلہ سو قاتل سٹھاہ چُھس نٹن
سٹھاہ بیم چھوم کیٔ سنا سینہ چال
سٹھاہ بیم چھوم یلہ عدالت گرن
محل چھمنہ و نہ ما مُفصّل یہ حال
محبّت و نان چھوم یہ در کربلا
مگر عقلہ بنیہ کرُ نم سٹھا
ہران اشک چشمہ نِ نوّارہ زن
قلم چھُمنہ بوزان یہ دفتر لکھُن

ہرِت زن تھرے گل برِ یاسمین
یمکو رشک یت جمع حور و نمت
ملالہ رٹِت زن برخ ہت نقاب
بباد مخالف گموت زرد وَل
سینموت وچھوک خستہ گی دِل ملول
مہ فرمادِ تو یا نبیؐ وجہِ حال
گژھان چھوم وچھت پارہ پارہ جگر
کرت غنچہ گل لگِ یہ فرماونے
قرار چھوم نہ آرامِ دِل چھوم حسینؓ
کرت جمع در شیشہ ہمرہ انوم
سَلین سارِ دریا توی لالہ گون
کرِت بیُس شہید گو حُسینِ حَسین
دوان نالہ کمہ حالہ جنّ و بشر
تِمی رحمتوک دفتری ماوٹن
انِس دست و پا بستہ یلہ ذوالجلال
شفیعانِ محشر حیا ماگرن
گران منع چھوم حکمِ اربابِ قال
بنیو مت وُنُن شوبہ نن جا بجا
مہ ونِ یُد ونگ گژھہ قیامت بپا
ونان چھم یہ غمنامہ در خامہ ان
ونی کیاہ مہ کردل ونان چھوم نن

یه کیاه حرف کم نکته دان گلِ سپین
الف قد سٹھا دال زن هلِ سپین

پمت جانور نیم بسمل پهتر
زلبس کارگر کهت یه زخمِ جگر

امی واقعه پرت اکس خون بجوش
امی واقعه پرت اکها درخروش

امی واقعه گی جگرہا کباب
هرت گل هران ہی زنرگس گلاب

بمام بهت عزت دردناک
جگر پاره پاره کران سینه چاک

بخیمه کران نوحه تم تشنه لب
وَنان واحُسیناه بسوز عجب

سٹهاه شور تُل بلبلو ہا گلو
چو نرگس وچهان گلشنن سنبلو

پمت تر لیشه مت خسته بیخور دو خواب
با شکِ یتیمی و نان آب آب

گر هو کتو سو غمخوار گو کتو سنا
حواله کرت بیکسن کس سنا

دوا دادِ لی اسه چو دیدار چانو
بلوَ یُد وچو اس سورخسار چانو

سٹهاه ضایه گی زلیا یه رُوزن پرِیا
زه هو مهر درسایه رُوزن پرِیا

دَما صبحکه داوه دُن تُل قدم
گرشهت وَنته بر روضهٔ محترم

هران اشک با سینهٔ چاک چاک
یه احوال درخدمت جدِّ پاک

غریب الوطن اس چه در کربلا
بغم آشنا ز آشنایان جدا

تهون سر بخواب دُن تمن شو یه کر
تهوت یم جگر پاره با چشم تر

شها گرشهته بیدار از خوابِ ناز
چو شهزاده در کربلا وت دراز

سرا زتن جدا سر لبسر پادِزک
برت خونه بن بن قبا هوزک

تولت از مدینه قدم تر اوتو
شهیدن شکایت چه کن تها دِتو

ادا یهتو سو حق نبوت پرِیا
بجای مودّت عداوت پرِیا

گرشهو رُد یه کمه بی امامِ حسین
مدینس اندر بی امامِ حسین

بلشکر چو کیاه شو یه دُن شاه سوی
درخشنده تا رکن ماه سوی

يمتس شاہزادس سوا يلہ دُچھن
شہيدن ہندوی حال بہ ماپرژہن
مہ کرہ تير ہا واوہ گوژيرون
ژہ ونزک مُفصّل يہ مجمل ونوی
بيہ عاشقانہ گژھت ژلہ ڈزن
در آغوش ہت چھکرہ تس دلبرس
مُوشد زنس زِ بر تکمہ ہائے قبا
انِت دستۂ نسترن تازہ تر
ہوا کرزہ تس وارہ ماصد ادب
چھو لازم باين گرمیُ آفتاب
گُل تازہ بے آب تہاوُن بزيا
جگر زالہ ون گرمے کربلا
بساقیِ کوثر سو تہاوِ يا رجا
گژہان يان چھمِ لب بآب آشنا
رواچھا يمن پٹ کرون بندآب
گمتِ لالہ رُوزن گلِ آفتاب
سو لختِ جگر نورِ چشم حُسين
بہ تب آس تم بيقرار و غمين
دِوان نالہ زن لالہ داغدار
بہ تبخالہ تس لالہ سی خشک لب
ونان غنچہ لب و اُچھيناہ حُسين

صحابہ ودان ماقيامت تُلن
دريغا ونے کياہ جواب اَس تمن
تہوت ياد بہ گراوہ ولِ نيرون
ژہ چھوی تا بآخر زاوّل ونوی
سوشاہ شہيدان خونين کفن
گلاب معطر گلابی رخس
سمن سينہ خوشبو تہوت تن ہنا
زرضوان بدستہای حوران دگر
چھو نازُک بدن تر سو عالی نسب
بیُ تشنہ سرد آب تراوت گلاب
بباد خزان نسبتِ گُل چہ کيا
چھو انصاف از تشنۂ کربلا
گُريکم منع در آب آل عبا
يوان باد چھم خشک لب تشنہ ہا
نُہند آسہ چھو آبِ شفاعت مآب
ابسرد یِ غم ہا رمُت آب و تاب
چھو لُيس سارنی عابدن زيب و زين
زناکم سينِ وارہ زار و حزين
گران حالہ پر کالہ برگلعذار
سو گلبرگِ تر بر ہ گومت زتب
چو گل جامہ پارہ زروی حُسين

مِہ چھوم اِحتراق از فراقِ حُسین
مِہ تَب چھمنہ چھوم اشتیاقِ حسین

بہر گوشہ بلبل بگل زار زار
ونان شکوہ کربلا صد ہزار

وچھِتھ حالِ آلِ عبا یکقلم
بزیر و زبر آو لوح و قلم

کرُت ای اسد کیاہ یہ محشر بپا
بتقدیر جز صبر کِنہ چارہ چھا

وَنُن معنیٔ لفظِ ماتم پرَزیا
بِہتھِس مُتنسی شرح دِنو چھا رَوا

مِہ یُدوی چھو زخمِ شہادت پُھہند
مگر ہیم شفاعت شہادت پُھہند

اگر از گنہ شرمساری مِہ چھم
مگر بڈ یہ اُمّید واری مِہ چھم

بہ پیش خدا یم زہ خونین کفن
چو تشریف روزِ قیامت انن

بغمخواریٔ اُمّتِ مصطفےٰ
بجز عفو کِنہ کر منگن خون بہا

دِبن اسہ رضای خدا اُن بجا
رضای محمد چھو سانوی رضا

ملول از چھہ تم درغمِ عاصیان
تمن اُمّتی اُمّتی برزبان

یہ بوزِت یہ ابرِ رحمت بجوش
بزاری اہلِ محشر خروش

نگاہے نما یا حُسین و حَسَن
بعینِ عطا یا حُسین و حَسَن

دل و جان فدای حُسین و حَسَن
فدا سر بپایٔ حُسین و حَسَن

اسد کیاہ مِہ غم چھوم زجرم و گناہ
مِہ بس ہیم زہ شہزادہ پشت و پناہ

پیٔ این دو گلدستہا خارہ چھوم
دُچھِک کر چو بلبل جگر پارہ چھوم

میر شمس الدین پاندانی

شاہدِ کبریا امامِ حُسین
شافعِ دوسرا امامِ حُسین

قرۃ العین سیّد الثقلین
جگرِ مرتضےٰ امام حسین

سروِ یہ اولیا شہِ شُہدا
گوہرِ بے بہا امامِ حسین

آفتابِ سپهرِ خوش نسبی ‌‌ ماهِ گلگون قبا امامِ حسین
یوسفِ آن مدینه بود که هست ‌‌ علیؑ بابُها امامِ حسین
آنکه اندر کنارِ پیغمبر ‌‌ یافت نشو و نما امامِ حسین
آنکه بر دوشِ سرورِ عالم ‌‌ بارها کرده جا امامِ حسین
آنکه خورده است آبِ حوضِ طهور ‌‌ در صفِ کربلا امامِ حسین
دُرّة التاج تارکِ شاهان ‌‌ رونق اصفیا امامِ حسین
آفتابِ شفاعت آمده است ‌‌ صبحِ یوم الجزا امامِ حسین
شمس گر عاشقی بآلِ نبی ‌‌ وِردِ خود ساز یا امامِ حسین

ایضاً وله

شهنشهِ خدا نما شهیدِ دشتِ کربلا ‌‌ عزیزِ شاهِ لافتیٰ شهیدِ دشتِ کربلا
ضیای چشمِ مصطفیٰ قرارِ جانِ مرتضیٰ ‌‌ امیرِ ارفعُ اللّوا شهیدِ دشتِ کربلا
بهارِ بضعةُ النبی قرارِ شیخ و هم صبی ‌‌ شهِ رضا مهِ وفا شهیدِ دشتِ کربلا
روی آفتابِ دین بموی عنبر آفرین ‌‌ بُوَد ز دل گره کشا شهیدِ دشتِ کربلا
حبیبِ مصطفیٰ حسین عزیزِ مرتضیٰ حسین ‌‌ طبیبِ زخمِ جانِ ما شهیدِ دشتِ کربلا
بگیسوان عنبرین بنرگسین شرمگین ‌‌ چه دلربا چه دلفزا شهیدِ دشتِ کربلا
قبای اوست گلفشان ادای او قوتِ جان ‌‌ لقای او چو مصطفیٰ شهیدِ دشتِ کربلا
حبیبِ جان قریبِ دل طبیبِ دردِ جان گسل ‌‌ منیبِ جمعِ اولیا شهیدِ دشتِ کربلا
اسیرِ تارِ موی او چه عنبر و چه نازبو ‌‌ گلِ وفا گلِ حیا شهیدِ دشتِ کربلا
شفیعِ ما بروزِ غم به پیشِ شافعِ الامم ‌‌ قسیمِ بشانِ کبریا شهیدِ دشتِ کربلا
بهارِ ماست روی او بهشتِ ماست کوی او ‌‌ قرارِ جانِ مبتلا شهیدِ دشتِ کربلا
بشمس روزِ والیسین بدل تو هیچ غم مبین ‌‌ کُند ز هر بلا رها شهیدِ دشتِ کربلا

وله ایضاً

نورِ نبی امامِ ما مهرِ وفا امامِ ما / رنگین قبا امامِ ما گلگون عبا امامِ ما

سروِ ارم اِمامِ ما والاهمم امامِ ما / عالی علم امامِ ما صاحب لِوا امامِ ما

خورشید دین امامِ ما خوش خوی بین امامِ ما / شاهِ زمین امامِ ما ماهِ سما امامِ ما

گلگون کفن امامِ ما شیرین سخن امامِ ما / دُرِّ عدن امامِ ما کانِ سخا امامِ ما

رویش بود بهارِ ما مویش نگر ستارِ ما / مهرش بدل قرارِ ما صَدرُ العُلیٰ امامِ ما

شمسِ حزین غلامِ او صیدی اسیرِ دامِ او / کرده نوای نامِ او صُبح و مسا امامِ ما

در منقبتِ حسنین رضی الله عنهما

دلبرِ جانانِ من هست حسین و حسن / گوهرِ ایمانِ من هست حسین و حسن

زبدهٔ آلِ رسول زهرهٔ باغِ بتول / پاک چو دُرِّ عدن هست حسین و حسن

نوبرِ شیرِ خدا مفخرِ اهلِ هُدا / رونقِ هر انجمن هست حسین و حسن

خادمِ او جبرئیل آمده زامرِ جلیل / محترمِ ذوالمنن هست حسین و حسن

داشت رخِ پُرضیا بوسه گهِ مصطفیٰ / گلرخِ شیرین دهن هست حسین و حسن

سیّدِ ساداتِ دین سرورِ اهلِ یقین / فخرِ زمین و زمن هست حسین و حسن

گلشنِ آلِ عبا سبز نگشت از صبا / تازگیِ این چمن هست حسین و حسن

در مناقبِ حضرتِ حسنین شهیدین رضی الله عنهما از حضرتِ ایشان شیخ یعقوب صرفی

شهزاده حسن امامِ اعظم / شهزاده حسین امامِ عالم

ریحانهٔ باغِ مُصطفا یند / نوبادهٔ نخلِ مُرتضا یند

آن شاهِ سپهرِ کشف و عرفان / وین شاهِ سریرِ ذوق و وجدان

آن اَشبَهُهُم به بشرت / یعنی به نبیِ پاک سیرت

وین نیز باو شبیه و اشبه — وان هردو بحسن غیرت مه
آن خسرو کشور جلالت — وین نوگل گلشن لطافت
آن شاه رسل ز بس توجّه — مرویست احبّ من احبّه
شباب بهشت را دو سیّد — وان هردو ز اولیای ایزد
بو بکر علیه رحمة الله — گفتا که شه رسل بناگاه
از خانه بمسجد اندر آمد — بر منبر خویشتن بر آمد
همراه حسن بمنبرش بود — آن راحت روح در برش بود
گفت این پسر من است سیّد — داریم امید آنکه ایزد
اصلاح دهد باو در ایّام — بَیْنَ الْفِئَتَیْنِ اهل اسلام
در عهد معاویه شد آخر — مضمون همین حدیث ظاهر
بر عاتق مصطفی حسن بود — نِعْمَ الرّاکِب نبیش فرمود
در وصف حسین گفت احمد — محبوب خدا محبّش آمد
در هر دو جهان امام مطلق — در دنیا و دین امیر برحق
شایان خلافت و امامت — بر خصم خسارت اند و شامت
بر اوج امامت اند و خورشید — بر تخت خلافت اند جمشید
خصمی که باین دو جنگی آمد — جنگی است باو نبیّ احمد
روزی برهی عتیق میرفت — با شیر خدا رفیق میرفت
ناگاه حسن به پیشش آمد — گفتا بابی شبیه احمد
یک روز نبی حسین را دید — از دیده بسی سرشک بارید
پرسید یکی ز باعث آن — فرمود که جبرئیل الآن
اعلام ز قتل او بمن کرد — خونین خاکی ز مقتل آورد

در خواب یکی ز عترتِ پاک — آمد سبِ نبی و بریش و سر خاک
بشنیده ز مصطفی چو پرسید — زان حال که بروی آنچنان دید
فرمود که در حضورِ من گشت — شہزاده حسین کشته در دشت
خصمیکه ازان طرید ناپاک — بر ریش و سرِ نبی بود خاک
صد لعنتِ حق بر آن لعین باد — جایش به ابولهب قرین باد
صرفی به محبتی که دارم — از آلِ نبی امید دارم
کز خرمنِ آن فلک نشینان — محظوظ شوم ز خوشه چینان
بر من درِ رحمتش کشا بند — را ہے بہدایتش نمایند

مناقبِ دوازده امام علیهم السلام از حضرت شیخ داؤدِ خاکی

ما محبِ اہلِ بیتیم و بجان محبوبِ ما — حضرتِ شبیر و دیگر حضرتِ شبّر شده است
بوده در ہر عصر ز اہلِ بیت جمیع فاضلین — لیک امامِ دوازده در فضل مشتهر شده است
مرتضی با آن دو نورِ چشم و زین العابدین — باقر است و صادق و کاظم که بن جعفر شده است
ہشتمِ ایشان رضا و ہم تقی و ہم نقی — بوحسن دیگر محمد ہر یکی اکبر شده است
در دو عالم این شهادت گر دهید ای شاہ آن — کاین ضعیف از جان محبِ این نکو معشر شده است
دل بحبِ آل و اصحابِ رسولم صاف باد — از فضولی و تعصب کان بسی انکر شده است
باد رضوانِ خدا نازل بر ایشان دمبدم — چون مدارِ کارِ این امت برین معشر شده است

از طبعزادِ پیر قادر شاه ملارلیؒ - تخلص آثم

لختِ دلِ مصطفی کیست امامِ حسین — راحتِ جانِ مرتضی کیست امامِ حسین
لالهٔ باغِ نبی چشم و چراغِ علی — گلبنِ خیر النسا کیست امامِ حسین
اخترِ برجِ شرف گوهرِ درجِ نجف — تاجِ سرِ اولیا کیست امامِ حسین

ماهِ هدایت نقاب شاهِ ولایت مآب
نوگلِ باغِ لافتیٰ کیست امامِ حسین

شاهِ شهیدانِ دین مهرِ سپهرِ یقین
زُبدهٔ آلِ عبا کیست امامِ حسین

ساغرِ دل راکند پُر زمیٔ معرفت
ساقیِ اهلِ صفا کیست امامِ حسین

مایهٔ عیش و طرب دافعِ رنج و کرب
دردِ درون را دوا کیست امامِ حسین

آه که اهلِ ستم شرم نکردند هم
داده رضا بر قضا کیست امامِ حسین

آه زجمعِ اشقیا گشت شهید بر ملا
پادشهِ کربلا کیست امام حسین

در حرمِ محترم گریه کنند دمبدم
گشته شهید رضا کیست امام حسین

از همه غمها امان بر همه خلق مهربان
شافعِ روزِ جزا کیست امام حسین

آثمِ غمدیده را از همه رنج و بلا
پُشت و پناهِ دوسرا کیست امام حسین

ایضاً وله چارپاره بزبانِ کشمیری

حسین شاهِ اتقیا حسین ماهِ اولیا
حسین مهرِ اجتبا حسین نجمِ اهتدا

حسین قبلهٔ وفا حسین کعبهٔ صفا
حسین رهبرِ هُدیٰ حسین خلیفهٔ خدا

سپون شهید بر ملا امامِ دین بکربلا
حسین چشمِ مصطفےٰ حسین جانِ مرتضیٰ

تمامِ خلق در غم است چه جن و چه وحش و آدم است
بساطِ عیش درهم است شکر بکام چون سم است

مگر مهٔ محرّم است زچار سوی ماتم است
اَلم بجانِ عالم است فغان و ناله همدم است

آما یہ شورِ عام کیاہ قیامتک قیام کیاہ
بگریہ دھوم و دھام کیاہ بخلق ازدحام کیاہ

دوہس گموت چھو شام کیاہ ودان دِرتہ بام کیاہ
بنالہ انتظام کیاہ یہ شور ہی امام کیاہ

خزان سپون بہارِ دین زقتلِ شہسوارِ دین
فرارگو قرارِ دین زخار خارِ یارِ دین

بباد لالہ زارِ دین دتوک یہ چھا زکارِ دین
سو قوم آسو عارِ دین بموٗ قصورِ حصارِ دین

سپون شهید بر ملا امامِ دین بکربلا
حسین چشمِ مصطفےٰ حسین جانِ مرتضیٰ

گردک شهید از غضب امامِ حق حبیبِ رب　　تسند لقب تسند نسب مهِ عجم شهِ عرب
سپون یه واقعه عجب یه کر چیو کارِ بولهب　　تنه چیو آسمان یه تب تنه و دن چیو روز و شب

علی بن حسین یعنی امام زین العابدین رضی الله عنه ۱۲
حضرت امام حسین رضی الله عنه

سپون شهید بر ملا امامِ دین بکربلا
حسین چشمِ مصطفی حسین جانِ مرتضی

علی که از غمِ پدر زخیمه زود شد بدر　　بروی پاک پت نظر و نن زسوزشِ جگر
صباره گرده دمِ سحر بنزدِ شاهِ بحر و بر　　ولوک خبر که بی خبر زدستِ اخگرِ سقر　مذکور
سو گل زمر مرِ جفا نه سرو گو یه جدا　زمر مر جفا　　فغان و ناله و بکا سپون بلند جا بجا
وجیت سو حالِ ابتلا غمین جناب مصطفی　　و نان بذاتِ کبریا که بی گناه و بی خطا　مذکور
روایت ست در کتاب که امِ سلمه شد بخواب　چشم اوپر آب　　رسولِ مرحمت مآب بدید و دشت اضطراب
بخاک لحیه راخضاب بدست شیشه سرخ ناب　　بگفت چیست اضطراب بگفت شد دلم کباب　مذکور
تسند سو روی نازنین بهارِ مرغزارِ دین　　تسند سو زلفِ عنبرین وجیت خجل چیو مشکِ چین
گزهت شهید از یقین دهانِ شکر آفرین　　پران بجمعِ حاضرین قران به لهجه حزین　مذکور
برنگ آتمِ غمین همیشه دیده نه نمین　　همین بکا همین انین نجاتِ تست بالیقین
بماتمِ امامِ دین جهان زچار سو ببین　　ملک سرِ فلک حزین بشر غمین سرِ زمین　مذکور
نسیمِ صبح گو براز بخدمتِ شهِ حجاز　　ستاده گفت از نیاز که ای رسولِ چاره ساز

سپون شهید بر ملا امامِ دین بکربلا　　حسین چشمِ مصطفی حسین جانِ مرتضی

طبع زادِ میر شمس الدین پاندانی

حبیبِ مصطفی حسین انیسِ مصطفی حسین　　شهیدِ با رضا حسین سعیدِ دوسرا حسین
بدردِ دل دوا حسین بزخمِ جان شفا حسین　　امیرِ اتقیا حسین قتیلِ اشقیا حسین

شهیدِ کربلا حسین امامِ اولیا حسین

دل از الم فگار به خزان ز نوبهار به　　زعیش ها فراره به زدل رمان قراره به

روان پُر اضطرار بہ دو دیدہ دجلہ بار بہ ‖ نہ در میانِ اشقیا چنین بغم نزار بہ

شہیدِ کربلا حسین امامِ اولیا حسین

جگر چکار آیدت نالۂ خونفشان بیا ‖ اگر تو مردِ عاشقی باہ وہم فغان بیا

چکارِ عمرِ بیوفا بکف تو نیمجان بیا ‖ بمشہدِ امامِ دین ز دیدہ خون چکان بیا مذکور

خدیوِ مصرِ دینِ ما شہنشہِ گزینِ ما ‖ بملکِ دلبری عجب امیرِ نازنینِ ما

بدوش کردہ جای او پیمبرِ امینِ ما ‖ بدُرجِ معرفت جز او کہ گوہرِ ثمینِ ما مذکور

چہ شد فلک ترا بغم تو سرنگون نمیشدی ‖ چو دیدہ ام بدردِ او تو غرقِ خون نمیشدے

دلِ تو سنگی رہ است وواژگون نمیشدی ‖ بدشت بود یک تنہ چرا برون نمیشدی مذکور

بدشتِ کربلا ببین ہجومِ اشقیا ببین ‖ ستادہ شاہِ ما ببین شہنشہِ رضا ببین

عزیزِ مصطفی ببین حبیبِ کبریا ببین ‖ بہ آزمایشِ قدر تو ہمت و وفا ببین مذکور

فدا بوین تمس گلس نہ کون رنگہ بلبلس ‖ چہ بلبلان عرش تس اسیرِ تابِ کاکُلس

زہ چشمہ آلوس آمار ٹیاسنا سُو دلس ‖ پتی لبسر دوان بمبس وَدان بہوی نواتُلس مذکور

جہان چرا عدم نشد چو از جہان شہِ جہان ‖ جہاندا برشِ جہان نتافت از جہان عنان

چو جان جان شد از میان چہ سود از حیاتِ جان ‖ کہ مأمنِ جہان ستان نیافت از عدو امان مذکور

بیا تو در شمسِ بینوا بگو بشاہِ اولیا ‖ بدردِ تست او دوا بزخمِ تست او شفا

ہمو نست شاہِ ہر گدا ہمو نست ماہِ غمزدا ‖ مخورغم از دمِ جزا کہ میکند ز غم رہا

شہیدِ کربلا حسین اِمامِ اولیا حسین

لا اعلم

دستانِ پسرِ ہند مگر نشنیدی ‖ کزوی و از سہ کسِ وی بہ پیمبر چہ رسید

پدرِ او لب و دندانِ پیمبر بشکست ‖ مادرِ او جگرِ عم پیمبر بمکید

او بناحق حقِ داماد پیمبر بگرفت ‖ پسرِ او سرِ فرزندِ پیمبر ببرید

آنکہ گفتی بریزید و آلِ او لعنت مکن ‖ زانکہ شاید کردہ باشد حقتعالی رحمتش

چون برِ اولادِ نبی او کرد اگر بخشد خدا ‖ ہم ببخشاید ترا گر کردہ باشی لعنتش

خدایا خدائی سزاوار چھوک
بعلمِ ازل چھوک علیم و حکیم
یہ زانک ژہ لی زانہ کرکانہہ اکھاہ
الٰہی باعزازِ خاصِ رسول
الٰہی بآلِ کرام نبی
رچھوم از شرِ نفسِ زشتِ لئیم
ژہ چھی قدرتِ مغفرت یا غفار
کُرت پیدہ دُوہ رات چرخ و فلک
ز چرخ و زمین و فلک ماہ و سال
رتن منز رِ بھاہ کرنہ ماہِ صفر
سٹھاہو نبیو تہ ولیو گذر
از الجملہ آغازِ نقلِ رسول
ز شہرِ صفر شتو ہم آسو دوہ [26]
کرونک اول کلہ دادِ کُ آزار
شراہن دوہن بیقرار آسِن تم
تہوت فاطمہ تس کتھن گوش آسِن
بہم ازربیع الاول آو یام [12]
سپون اَت دوہس منز سٹھاہ سخت حال
خبر یان وفاتچ نبر دراے تن
منٹھوک کھن تہ چھن سارنی گی ملول
دلس فاطمن دمبدم غم ہتون
آدہ رُت لباساہ نہ پانس ولن

گنہگار لی کتو ژہ غفار چھوک
بلطف و کرم چھوک رؤف و رحیم
چھو کر چاپنسی وحدلس منز شکھاہ
محمدؐ شہنشاہِ اہلِ قبول
شہانِ جہانِ نکو مشرلی
تہوم بر صراطِ ہُدا مستقیم
بوچھوس بندۂ عاصی و نابکار
ہمہ عرش و کرسی و جنّ و ملک
کروت پیدہ ماضی مضارع تہ حال
بقولِ صحیح امامُ البشرؐ
ز دنیا بعقبیٰ کروک در صفر
وَنے یدُ ژہ بو زک بسمع قبول
سپون شراونس دُوہس روز پوہ
دُوہہ پت دُوہی گی سٹھاہ بیقرار
سٹھاہ سخت پُر اضطرار آسِن تم
زدردِ پدر سخت بیہوش آسِن
سپن سخت بیجا سو خیر الانام
ز دنیای فانی کروک انتقال
مدینس تہ بوزت قیامت سپن
خبر یام بوزک ز نقلِ رسول
ز دردِ پدر سخت ماتم ہتون
نہ موٗلیس ملون ژہ نہ جامہ چھلن

اچھو دارِہ اُش تیز آسوس وُسان
زبعدِ وفاتِ شہِ انبیا
وچھون بابہ در خواب وننس خبر
وتہِت صبحسی فاطمن تراو باک
ملون ہتونہ روغن ہمتن مُویسی
توہ یتہ ہم کھاوہ ناوِن طعام
پگاہ کتو تہ کہن چن کرت تھاونک
بجان و دل آسی ہمتن پت فدا
دپوس ژہ کیاہ چھک یہ ونکن کران
دپوس بو چھیس گردِ آبس اندر
کہشتِ کیاہ ہتوہ آفتابس لنشہِ
وصیّت ژہ چھی میان ای مرتضیٰ
دُوِیم ژہ فرزند شُہتہنہ نہک
یمن پٹ یِنہ خشم آسک کران
یمن ہند رضا چھوی رضائے خدا
پگہ ہگژ مِہ تہو مک ضیافت کرت
یتیمن غمہ سخیت والنج اَژہان
یہندوی مِہ شر در جگر کرسو درام
چھو گُس لتس یتیمس سو برو نہکن اَلیس
چھو گُس لتس یتیمس کھتھ تھاوِہ کَن
گران آزہ پانی ہمین ہند تلاش
امی غمہ سر در ندامت مِہ چھوم
یہ زانِن نہ قہرے یدِ بلید

اَوی کینسہ و چھمر چھنہ زاہ اَسان
کلان آس ینو تان شہ رت گی ادا
پگاہ مِہ نشہ ژی ینچ کر سکھر
چھلون ہتونہ دون فرزندن ہند پوشاک
کرِن بوسہ واراہ ہمتن رُو یسی
کنو بوزنک وارہ شیرین کلام
زشیر و شکر یڈ برت تہاونک
پکان ژاو دروازہ شیرِ خدا
اچھو کیازہ چھک خون دل ژی ہران
مِہ از رات وچھو بابہ خوابس اندر
مِہ چھوی از گژ ہون مُع بانہ بابس لنشہ
مِہ کر زمنہ زاہ فاتحہ نِش جدا
اَچھہ اُورہ ماجن ینہ زاہ دِمکھ
ژہ میانی کنے لول آزِک بران
بینہ پانسی نِش ژہ کرِہ مک جدا
پرِ ژمک گُس ہتھر یمیتن بو مرت
یتیمن ہند وی خانہ برہم گرہان
یتیمس ستہاہ کر و تہہ چھوی صبح و شام
ژہنہ گیمیتس گُس ہنہ وِت نِیس
یتیمن چھِہ نندر پوان پٹ دَتن
مِہ ہیم دونہ وی وون اچھن ہند چھِہ گاش
یہوی شر دلس تا قیامت مِہ چھوم
فرِک مادونہ وِن گرِک ما شہید

اکِس زٕ ہردِتِ مارٕ مارِس جنگر
وسِت گونہ سنہ پیوس دستِ لعین
تریم وعدہ چھوی غسل پانی دزم
دپون شاہزادن گژھو زود تر
گژھو تیز بر روضۂ **مصطفےٰ**
روانہ سپن تم بصد پیچ و تاب
دپونک گژھو والدس ہیتھ خبر
توہی تہ تمس دُور رٕ گ دوہ پیوی
توہی تہ تمس روز محنت پیوی
تہ بوزِتِ اچھو خون ماران آی
ودان تم نِشہ والدس یام وات
دتوک پان دارِت تمس بروٚنٹھ گژن
وننے مختصر بوزِ ای مرتضےٰ
جنگس مہ دٔدُم حال کوتاہ ونہ
وصیّت زٕ چھی چھم دلس چانِ میت
مِنت تہاوزِم وارہ دلزم کفن
بدنیا ستہاہ شرم کرزمہ چھم
نظر کینسہ منز پٔٹ پمژ چھمنہ زاہ
وصیّت کرانی بشیرِ خدا
بہ حسبِ وصیّت برتھ کنہ مراسس
پگہ بوزٕ اصحاب ہوی تو لکھہ شور
کرِ ک گراوہ باشاہِ دُلدل سوار
دوبارہ قیامت مدینس گیہ

بیس رٹھتھ در کربلا تراوِہ سر
ژٹت تراویم سر تمس بر زمین
شبانہ مہ در قبر ترایتِ ترزم
مَنگو خیر مِی رٕ کتو زِ خیر البشر
مَنگو تس گژہت دادِ میانِکو دوا
دَوان از بنی درای بوزت جواب
ز دنیا کرِن سوی عقبیٰ سکھر
چھو مارس تہندِ پس غمک پوہ پیوی
ملاقات تس تا قیامت پیوی
نِشہ والدس پان ماران آی
وچھِت حال تمسند سپن آرہ کاٹ
وچھِت فاطمن با علی ہتو دپون
سپن یم زٕ فرزند مہ تس از جدا
گژہن یم زٕ شیر مہ نشہ از ہنہ
جنازہ ژہ پرزِم زٕ شہزادہ میت
شبانہ ژہ پانہ مہ کرزِم دفن
مرِت پیتھ نہ بیگانہ محرم گژہم
مرِت کرمہ شو ہم پکون غیر راہ
تمس جانور از قفس گو جدا
علی آت شبس منز دفن کرتھ آس
سمت آی برتعزیت تم بفور
دِ دک سینہ وارہ وَ دمک زار زار
خبر تہندہِ مرگچ نبر یان پیہ

سمت فاتحس درای برمر گزار
سٹھاہ دتو کھ وُن سارِوی مربان تھاو
بتو ساروی زانواز عقل و ہوش
ژلٹوک پان نہ جان دلس تُوکھ ہیم
وَدان آسِن اَسِ ماجہ رُست کیاہ کرَو
گوڈن شاہِ لولاک سردار آسو
اگر عالمُک قبلہ تہ کعبہ آسو
تہندی وَفاتن پَرَہ پاوِ اَسِ
شب و روز در نالۂ زار آسِن
گزہت مُدّ تاہ حیدرِ نامور
غمس پٹ سو غم یژ دلس کوٹھہ گو
بخلوت کنِن کلہ چپادان آسِن
وَدان دمبدم در فراق آسِن تم
دپان آسِن کتو شاہِ لولاک گو
پتیَ والدن برجگر داغ تھاوَ
توی پتہ تہو پت شہِ نامدار
تُسند ہیم شاہن تہ سُلطانی
کمر بستہ بر قتلِ کُفّار آسو
کرکے تمنزی آس ترِٹھ بر تری
زمینن اندر تم تلون ہُند کلہ
زمانن یہ کرٹھ بیوفائی کرن
کمن درد لن نش کرِن آسِ ژھینہ
اکِھ لگ عمنی کمن تاوِن

سَہ قبرِ مبارک وچھک آشکار
سَہ راتچ قبر کینسہ نہ پرزہ ناو
چھو مستورہ بی ہند خدا پردہ پوش
وچھک خونِ ہاران تسند تم یتیم
تمس رُست دُوہ ونِ وکھہ اس رو
اَسِہ غمزدن ہند سو غمخوار آسو
مگر اصلہ کِن سانو بڈ بابہ آسو
دُوہ یژھ ماج مُرِن بتھ تراوِ اَسِ
سٹھاہ اَت غمس منز گرفتار آسِن
کرون تم تہ زین دارِ فانی گذر
فولت اَت فولیہ غمکو ڈوٹھہ بیو
یلہِ دُوہ تلِک یاد یادان آسِن
شب و روز در اشتیاق آسِن تم
اَسِہ خورد سالن کرِت ڈاک گو
گی آوارہ بیچارہ یامت سو راو
دپان آسِن تس شاہِ دُلدل سوار
تہنز نَٹ کوہن تہ بیابانی
سو جنگی بہ تیغِ ذو الفقار آسو
دپان آسِن نت نعرۂ حیدری
سَتن آسمانن کرون زلزلہ
تمن نہ اسی یژھ جدائی کرن
سٹھاہ آی گرد البسی منز ہنہ
لرٹھ ینو کر تمنو وینہ سادن

ستھاہ ہیش آسِت ستھاہ پت وہ گی
حدہ رستو پیداوِلس گوک ہیم
بہ نار اہ لالہ وُن ہتوُن منزٕ وَسے
یہتھی دراو رَدگومتوی بدترین
سوخرَ آسموت دراَزل ناقبول
دیوُن یُدمہ دردست شاہی ہیم
طمع کرُنہ بر مالِ فانے زِ حد
اگر راحتس پٹھ یہ محنت مِہ جَیم
اگر رافتس پٹھ یہ آفت مِہ جیم
اگر یَت اندر کِنہ چھونہ چاؤ میانوٕ
اگر خامکارن اندر سُوٕ سُوٕ دراو
لِکھت دراَزل آسموت سرنگوُن
الٰہی کروُن سوی نگونسار ژی
کرُن تم شہید آن اِمامِ ہُمام
بہ تنہا تنے آسو درِ کربلا
تمی دوہہ گوُنہ عَسہ ژَس نَبَس
تمی دُوہہ زمینس سپوُن کونہ چاک
گلِ باغِ حیدر دراَن روزِ غم
بوین آہ و افسوس تس جابلس
برین غم ملک آسِ گریہ کران
ستھی باشہ بِلہ خطِ تعدیہ آسو
درود و سلامِ فزون از شمار
بر اصحاب و بر آلِ اطہارِ او

سمت کبت کرٕ آس بکین وہ گے
اَدَہ وارہ زانوک سپنِ وُنِ یتیم
خبر کیاہ چھو ملوُن خدا یس اَسے
تمن مارہ نس پٹھ یزید لعین
توی دراو بر قتلِ آلِ رسوُل
زہ شہزادہ مارِن تمکو کیاہ چھو غم
کُنن نیکنامی ہتون نامِ بد
لبِن بادشاہی تہ دولت مِہ جَیم
لبِن دون شہن منز خلافت مِہ جَیم
مگر شاہنی منز لِکھن ناو میانوٕ
مگر گاش دارن نِشہ اتھ سُو دراو
توی دراو بر خون سو لب تشنہ ہُوُل
بنارِ جہنم گرفتار سُوی
جگر گوشۂ خاصِ خیر الانام
بہ تشنہ لبی محوِ کرب و بلا
یمکو غم ولس پیوٕ محمدؐ صَبَس
وَسِت کونہ پیوٕ بر زمین این سماک
سپوُن پژمردہ زِ بادِ ستم
دِتِن تیر یمِ تس تہتھن بلبلس
زمین و زمان خون اچھو کن مران
آخستہ نگار گر کانہنہ تدبیر آسو
بوین بر جنابِ محمدؐ نثار
ہمین ہست ای خستہ جان آرزو

مرثیۂ رضا بر قضا از پیر عزیز اللہ حقانی

ڈیو تہمت زاہ کینسہ چھا یتھو ابتلا اندر جہان
بوز ہمت چھا یتھو رضائی با قضا اندر جہان

آبہ رستوی گوگل باغِ نبیؐ ییتہ برگ ریز
باغِ دین تتہ ہر نوا گو بے نوا اندر جہان

ابتلائی ہر نبی و ہر ولی ییدوی چھو کریو
لیکن گرزاہ یوت سر تہ ابتلا اندر جہان

چشمِ گردون ہارہ نا اُش ماتمک بے اختیار
گو بلائی کربلا کرب و بلا اندر جہان

رسمِ ماتم کربلا در دو سرا گو آشکار
پُر بلا در کربلا ماتم سرا اندر جہان

در لباسِ لا اُبالی دراو خورشیدِ ازل
جلوہ گر حقانیا چھوی جا بجا اندر جہان

مرثیہ حسب حالِ اہلبیت از پیر عزیز اللہ حقانی

آہ کز طوفانِ غم بنیادِ عالم گو خراب
گریہ ور گردون سپدن بر حالِ آلِ بوتراب

پیوزنا سرو روانِ بوستانِ لافتیٰ
انجمِ برجِ ہل اتیٰ پوشیدہ گو اندر سحاب

ذرہ ذرس ژامِ نَر از یادِ نامِ کربلا
بر ملا گو کربلا بیت الزوالِ آفتاب

شش جہت گو مبتلا از ابتلائے اہلبیت
عاشقن گو سینہ پُر خون دیدہ جیحون دل کباب

یتہ رخ نارس گران آسو بوسہ سلطانِ رسل
تنتہ سپدن بر ابتلا در کربلا خونک خضاب

اشکِ ماتم ہار ملکو گی فلک سرگشتہ حال
تراوہ حقانی نبر ور محشرِ اکبر حساب

ولہ ایضاً

از جورِ گردشِ این دورِ سما وُدن پزے
بر عترتِ نبیِ معلّیٰ وُدن پزے

ای دوستانِ یکدل و یکجان بجان و دل
در ماتمِ خدیجۂ کبریٰ وُدن پزے

محضِ وفا چھو زہرہ جبینانِ مہوشن
بر فوتِ نورِ دیدۂ زہرا وُدن پزے

حور و زہرِ فاطمہ آغاز گریہ کر
بیشک اسی بر آن شہ برنا وُدن پزے

در منقبت حضرتِ امام حسن مجتبیٰ رضی اللہ عنہ

حسن آن نورُ الابصارِ پیمبر
تسلّیٰ دلِ زہرا و حیدر

امامِ دوّمین کعبۂ دین
از و زینت بہ محراب و بہ منبر

اگرچه آحولان او را ندیدند ‖ که شب پره کے بہ بیند مہر انور

ہر آنکو حبت باوی کینه داری ‖ نموده چہرهٔ ایمان مکدّر

ازینسو صلح زانسو جنگجوئی ‖ از آنسو تیغ زینسو شیروشکّر

ازینسو وعده را ایفا نمودن ‖ خلافِ آن از آنسو بود یکسر

ولے خلق حسن آن جمله برداشت ‖ مُبدّل ساخته او خیر باشر

ز اولادِ نبی زیب چنین است ‖ که از رحمت وجودِ شانست اطہر

پدر چون رحمةً للعالمین است ‖ ازو باشد خلف رحمت سراسر

امیدِ رحمت ازوی ہر کسے راست ‖ کشاده بہرِ فیضِ ماست این در

ازین در فتحبابِ آرزو ماست ‖ بود محتاج این در ہفت کشور

بہنگام سخا دستش چو دریا ‖ بگاهِ رزم خود او شیرِ صفدر

ازان دُرِّ یتیم این لعلِ جانبخش ‖ شده زو جلوه گر رنگِ پیمبر

بأمّت سرخ روئی زوست حاصل ‖ فدائی خاکِ پایش لعل و گوہر

بنامیزد زمہرش فخر دارم ‖ برین نازم بود در روزِ محشر*

بیا آسعد منه بیرون ز حد پا ‖ خذف را نسبتی نبود بگوہر

درمنقبت سیّد الشہدا حضرت امام حسین رضی اللہ عنہ

میشود مَطلعِ دگر انشا ‖ تا کنم وصفِ سیّد الشہدا

لالهٔ باغِ حیدرِ کرّار ‖ نرگسِ راغِ حضرتِ زہرا

نورِ الابصارِ سیّد الثقلین ‖ شاهِ اقلیمِ جود و مجد و علا

قرة العین و نورِ چشمِ نبی ‖ دَوحهٔ روضهٔ رسولِ خدا

سَمَنِ گلشنِ کرم ذاتش ‖ قدِ او سروِ بوستانِ وفا

موجب فرحتِ دلِ احمد ‖ باعثِ انبساطِ شیرِ خدا

نامِ آن شاهِ باصفات حسین ‖ کوست افضل بعلم و ورع و تقا

* بنازم من بنسبت او رسد نه بزرگواری جاه و جلال و حشمت و فر

وصفِ آن شاه گر کنم بمثل — بهمه عُمر در صباح و مسا
یکی از صد نمیتوان گفتن — ز انکه اوصافِ اوست لایحصے
کرده توصیف و مدحتش بیقین — شاهِ باجاهِ مکّه و بطحا
دُرِّ دریای بذل و فضل و کرم — ابرِ نیسانِ لطف و جود و سخا
آفتابی بمطلعِ انوار — اخترِ برجِ اِهتدا و هُدی
ای خداوند فالقُ الاِصباح — وی غفور و رحیم و بیهمتا
بحقِ اینچنین شهِ ذی شان — خواهم از تو بصد اُمید و رجا
اَسعدِ روسیاه را محشور — ساز در اُمّتِ امام وَری

درختِ سرو از میر شمس الدین پاندانی

اشتہار

(۵۱)

قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ان الحسن والحسین ھما ریحانی من الدنیا

آن کدام مسلمان است کہ در دل او محبت و مودت اہلبیت حضرت سرور کاینات علیہ افضل الصلوات نیست
بر کافۂ مسلمین محبت و مودت ذریت حضرت سید المرسلین صلعم بحکم آیۂ شریفۂ قل لا اسئلکم علیہ اجرا ا
المودۃ فی القربیٰ واجب ولازم - واقعہ کربلا و ماہ محرم یادگار آنست بتمام دنیا کافۂ مسل
درین ایام طرح طرح اظہار محبت اہلبیت میکنند - برائے حصول ثواب اخروی موی مبارک یعنے گیسو
شہیدین السعیدین حضرت امام حسن و حضرت امام حسین رضی اللہ عنہما واقعہ محلۂ خانقاہ معلی کوچۂ
حضرات دوارکی بمقام مقبرۂ شریفۂ سید السادات منبع الفیوض والبرکات حضرت میر سید لط
صاحب دوارکی موجود است کہ نشاندہی موی شریف درین بقعہ کردہ شدہ است - الحال بعا
سابقہ نشاندہی کردہ میشود ان شاء اللہ المستعان - محبان و معتقدان اہلبیت را لازم است
بمحبت دل درین بقعہ بروز ۲۹ شہر صفر المظفر بہ نیت زیارت گیسوان شریف حاضر شوند تا د
دارین کامیاب باشند و بروز ۲۹ شہر صفر المظفر عرس مبارک حضرت امام حسن مجتبیٰ
وقت صبح تلاوت کلام اللہ و قرائت ختمات شریفہ بعد از ان نشاندہی حضرات تبرکات
امامین الشہیدین رضی اللہ تعالیٰ عنہما بتمام روز تا نماز عشا - و بروز جمعہ بعد نماز پیشین نش
تا نماز شام - و بعد نماز شام انتظام قرائت مولود شریف حضرت نبویہ علیہ الصلوۃ والتحیہ تا
بعد نماز خفتن باز نشاندہی حضرات گیسوان مبارک کردہ شود - و بروز عاشورا یعنے دہم شہر
الحرام و سیوم ماہ مبارک رمضان المبارک ہمین طور عمل کردہ شود - ان شاء اللہ المستع
و بحکم حدیث شریف حضرت سید المرسلین صلوات اللہ علیہ و علی آلہ اجمعین مثل اہل بیتی ک
سفینۃ نوح من رکبہا نجی ومن تخلف عنہا ھلک شایقان بمحبت دل زیارت ا
آثار فیضبار نمایند چراکہ اینچنین مسند و مسلم الثبوت مشہور و معروف گیسوان مبارک حضر
امامین رضی اللہ عنہما در کشمیر در ہیچ جا ممکن و متصور نیست لہذا اطلاع است منجانب متولی زیا
حسنین رضہ گدای قادری فقیر میر غلام محمد الحسینی الدوارکی بخدمت برا
اسلام باشندگان سرینگر خصوصاً و سکان قریہ جات کشمیر عموماً آگاہی است کہ درین ایام
۲۹ صفر و بروز عاشورا و بروز سیوم ماہ مبارک رمضان درین بقعۂ متبرکہ بزیارت ش
مشرف باشند فتوح دنیوی و فیوض اخروی حاصل نمایند -

بیا در محفل حسنین کہ یابی افتخار اینجا ✤ سر اینجا دیدہ اینجا عزت اینجا اعتبار اینجا

المشتہر

میر محمد شاہ دوارکی کلاشپوری
